

PARAULA I VIDA

Sant Nadal de l'Any de la Fe

Visquem amb goig el Nadal de l'Any de la Fe. I de tots dons que podem esperar i acollir de les mans de Jesús, cap de més gran i necessari que el do de la fe, que és obertura a Déu, el Pare i Creador de tot, i és transfiguració de tota la nostra vida, per l'Esperit.

La fe és un foc que crema dins nostre i una gran llum. Per la fe ens és donat el ple sentit de l'existència, per la fe coneixem la veritat del Fill de Déu, per la fe confessem Jesús com el Salvador de la humanitat, per la fe l'acollim de veritat, amb amor, i per la fe el testimoniem amb paraules i obres coherents.

Convé que sempre li deixem espai a la fe. Necessitem molta fe per afrontar crisis i dificultats amb esperança, per animar-nos en el camí de la vida, per superar fracassos i desencisos, per ser més solidaris amb els qui sofreixen, per estimar a semblança de Jesús, que neix humil i pobre.

Davant el Senyor que neix a Betlem, no podem oblidar ningú. Que la tendresa d'aquests dies de Nadal ens mantingui oberts a l'amor, a la joia i a la solidaritat.

En l'Any de la Fe que els cristians estem celebrant, tot agraint el do del Concili Vaticà II en els 50 anys del seu inici, rebeu els meus millors desitjos per a les festes que celebren l'arribada de Déu fet home entre nosaltres.

Que la fe en Jesucrist, el Salvador, sigui sempre la nostra fortalesa!

Us desitjo santes festes de Nadal, Any Nou i Epifania,

† **Joan-Enric Vives**
Arquebisbe d'Urgell

«En temps de precarietat, al costat dels desfavorits»

► Amb aquest títol tant expressiu s'ha publicat el número 224 de la revista *Quaderns de Pastoral*, editada pel Centre d'Estudis Pastorals (CEP) de les diòcesis catalanes. És un volum de 242 pàgines que fou presentat als locals del CEP el 24 de novembre. Després d'unes paraules de salutació de Mn. Josep M. Domingo, director de la revista, el P. Jesús Renau, jesuïta, presentà «una reflexió espiritual sobre la precarietat». Annabel Carbonell, cap de redacció de la revista, presentà el número i les 40 entitats de tot Catalunya que hi han col·laborat. La lectura d'aquesta revista permet constatar que hi ha entre nosaltres uns cristians que viuen la seva fe al costat dels més pobres i en una solidaritat efectiva amb ells. Ana Royo, Anna-Bel Carbonell, Mercè Basté i Joan d'Arquer (en la foto, d'esquerra a dreta) van presentar alguns àmbits on es fan aquestes activitats. Va cloure l'acte Mn. Josep M. Jubany, delegat de Pastoral Social de Barcelona.

GLOSSA

La salvació que Jesús ens porta

El dia de Nadal és un dia especial. Dia de la família que, aplegada, supera allunyaments, incomprendiments, silencis, paraules poc encertades... Abans que l'escudella ompli els plats, no és estrany trobar-hi una cartolina amb el menú casolà, uns dibuixos, un poema... sovint obra dels menuts de la casa. Però en aquesta casa va ser un jove pare qui va preparar una carta que l'esposa, els pares i els sogres van trobar sobre el plat de cadascú. Deia així: «Som al dia de Nadal i és una jornada molt especial per a mi. És per això que us escric aquesta carta. Celebrem el naixement de Jesús. La festa de l'Amor de Déu a la humanitat. És una gran festa per a tothom. L'estimació i la bona voluntat són paleses. Vivim amb intensitat aquest dia. Ens sentim vius i joiosos. Agraïts!»

»És el dia que més m'agrada de l'any, perquè el celebrem i el gaudim en família sense oblidar els altres, els més desfavorits, que en aquests moments són molts. Tot i viure aquest dia i la resta de les festes nadalenques en família, tenim un pensament, un record i un gest, una acció concreta en favor de les persones i les famílies que passen necessitat. Això millora el món i apropa el Regne. Aquest Nadal és el segon amb el nostre fill, i l'any que ve ens acompanyarà, si Déu vol, el fill que és en camí. Gràcies, Senyor! Ajuda'ns a fer-los créixer, a conèixer-te a Tu

i a estimar els altres. Ajuda'ns a tots a transmetre el que significa creure en Tu i viure la vida com a cristians. Sento, en aquest dia, la tendresa, l'emoció i el compromís del dia del bateig del nostre fill. Pregro Déu Pare que segueixi vetllant per la nostra família, que l'amor que ens uneix s'enforceixi». Superada la sorpresa, tots la llegiren. Comentaren l'encert i felicitarren l'autor. L'avi encetà la benedicció de la taula: «Déu i Pare omnipotent amb vostra divina Paraula beneïu aquesta taula i tots nosaltres, Amén.»

Celebrar Nadal, desitjar-nos bon Nadal, és desitjar que la salvació que Jesús ens porta faci estada al nostre cor, ens renovi i ens faci homes i dones de bona voluntat, disposats a ser testimonis d'aquest Amor que s'ha encarnat en Maria. «Ens ha nascut un infant, ens ha estat donat un fill» (Is 9,5). Renovats, superades les nostres mediocritats, germinarà la vida nova que Déu ha posat en nosaltres. Així Nadal serà un missatge d'esperança per a nosaltres i per a tota la humanitat. «El qui és la Paraula s'ha fet home i ha habitat entre nosaltres» (Jn 1,14). Imaginem el nostre àpat de Nadal com els d'aquesta família, aliment per al cos i l'esperit, perquè Jesús neix en els nostres cors i ens demana que el nostre testimoni ajudi a fer-lo néixer i créixer en els cors dels qui ens envolten.

Enric Puig Jofra, SJ

ANY DE LA FE

La vida de fe de Maria

«Per la fe, Maria va acollir la paraula de l'Àngel i va creure en l'anunci que seria la Mare de Déu en l'obediència de la seva donació (cf. Lc 1,38). En la visita a Elisabet va entonar el seu càntic de lloança a l'Omnipotent per les meravelles que fa en els qui s'encomanen a ell (cf. Lc 1,6-55). Amb goig i tremolor va donar a llum el seu únic fill, mantenint intacta la virginitat (cf. Lc 2,6-7). Amb la confiança posada en el seu espòs Josep, va portar Jesús a Egipte per salvar-lo de la persecució d'Herodes (cf. Mt 2,13-15).»

(Benet XVI, *La porta de la fe*, n. 13)

DIUMENGE IV D'ADVENT

▶ Lectura de la profecia de Miquees (Mi 5,1-4a)

Això diu el Senyor: «Tu Bet-Lèhem Efrata, petita per a figurar entre les famílies de Judà: de tu en sortirà el qui ha de regir Israel». Els seus orígens són llunyans, des dels temps eters. Els tindrà abandonats fins que la mare haurà tingut un fill; aleshores la resta dels germans tornarà cap al poble d'Israel. Es presentarà a fer de pastor amb la majestat del seu Déu, amb la glòria del nom del Senyor. I viuran en pau, perquè ara serà gran d'un cap a l'altre de la terra. Ell serà la pau.

▶ Salm responsorial (79)

R. *Déu de l'univers, renoveu-nos, feu-nos veure la claror de la vostra mirada, i serem salvats.*

Pastor d'Israel, escolteu-nos. / Vós que teniu querubins per carrossa, / desvetlleu el vostre poder, / veniu a salvar-nos. R.

Déu de l'univers, / gireu des del cel els vostres ulls, / veniu i visiteu aquesta vinya, / que la vostra mà havia plantat / i havia fet robusta i forta. R.

Que la vostra mà reposi / sobre l'home que serà el vostre braç dret, / el fill de l'home a qui vós doneu la força. / No ens apartarem mai més de vós; / gardeu-nos la vida / perquè invoquem el vostre nom. R.

▶ Lectura de la carta als cristians hebreus (He 10,5-10)

Germans, Crist deia a Déu quan entrà al món: «No volem oblacions ni sacrificis, però m'heu format un cos; no exigiu l'holocaust ni l'expiació. Per això us dic: Com està escrit de mi en el llibre, Déu meu, vinc a fer la vostra voluntat». Primer ha dit: «Les oblacions i els sacrificis, l'holocaust i l'expiació, no els volem ni els exigiu». Encara que totes aquestes ofrenes són precisament les que la llei prescrivia. Després afegeix: «Vinc a fer la vostra voluntat». Adoneu-vos com suprimeix tot el que deia abans, i ho substitueix pel que diu després. A nosaltres ens ha santificat l'ofrena del cos de Jesucrist, feta una vegada per sempre per complir aquesta «voluntat» de Déu.

▶ Evangeli segons sant Lluc (Lc 1,39-45)

Per aquells dies, Maria se n'anà decididament a la Muntanya, a la província de Judà, entrà a casa de Zacaries i saludà Elisabet. Tan bon punt Elisabet va sentir la salutació de Maria el nen saltà dins les seves entranyes i Elisabet, plena de l'Esperit Sant, cridà amb totes les seves forces: «Ets beneïda entre totes les dones i és beneït el fruit de les teves entranyes. Qui sóc jo perquè la mare del meu Senyor vingui a visitar-me? Mira: tan bon punt he sentit la teva salutació, el nen ha saltat d'entusiasme dins les meves entranyes. Felicitat tu que has cregut! Allò que el Senyor t'ha fet saber, es complirà.»

▶ Lectura de la profecia de Miqueas (Mi 5,1-4a)

Así dice el Señor: «Pero tú, Belén de Efrata, pequeña entre las aldeas de Judá, de ti saldrá el jefe de Israel. Su origen es desde lo antiguo, de tiempo inmemorial. Los entrega hasta el tiempo en que la madre dé a luz, y el resto de sus hermanos retornarán a los hijos de Israel. En pie pastoreará con la fuerza del Señor, por el nombre glorioso del Señor su Dios. Habitarán tranquilos porque se mostrará grande hasta los confines de la tierra, y esta será nuestra paz.»

▶ Salmo responsorial (79)

R. *Oh Dios, restáuranos, que brille tu rostro y nos salve.*

Pastor de Israel, escucha, / tú que te sientas sobre querubines, resplandece. / Despierta tu poder y ven a salvarnos. R.

Dios de los ejércitos, vuélvete: / mira desde el cielo, fíjate, / ven a visitar tu viña, / la cepa que tu diestra plantó, / y que tú hiciste vigorosa. R.

Que tu mano proteja a tu escogido, / al hombre que tu fortaleciste. / No nos alejaremos de ti: / danos vida, para que invoquemos tu nombre. R.

Visitació de Maria a Elizabeth

▶ Lectura de la carta a los Hebreos (Hb 10,5-10)

Hermanos:

Cuando Cristo entró en el mundo dijo: «Tú no quieres sacrificios ni ofrendas, pero me has preparado un cuerpo; no aceptas holocaustos ni víctimas expiatorias. Entonces yo dije lo que está escrito en el libro: «Aquí estoy, oh Dios, para hacer tu voluntad.» Primero dice: «No quieres ni aceptas sacrificios ni ofrendas, holocaustos ni víctimas expiatorias», que se ofrecen según la Ley. Después añade: «Aquí estoy yo para hacer tu voluntad.» Niega lo primero, para afirmar lo segundo. Y conforme a esa voluntad todos quedamos santificados por la oblación del cuerpo de Jesucristo, hecha una vez para siempre.

▶ Evangelio según san Lucas (Lc 1,39-45)

En aquellos días, María se puso en camino y fue aprisa a la montaña, a un pueblo de Judá; entró en casa de Zacarías y saludó a Isabel.

En cuanto Isabel oyó el saludo de María, saltó la criatura en su vientre. Se llenó Isabel del Espíritu Santo y dijo a voz en grito: «¡Bendita tú entre las mujeres, y bendito el fruto de tu vientre! ¿Quién soy yo para que me visite la madre de mi Señor? En cuanto tu saludo llegó a mis oídos, la criatura saltó de alegría en mi vientre. Dichosa tú, que has creído, porque lo que te ha dicho el Señor se cumplirá.»

COMENTARI

La mare del meu Senyor ha vingut a visitar-me

El quart diumenge d'Advent és el diumenge de Maria. Si fins ara ens ha acompanyat Joan Baptista, el profeta del Messies, ara ens acompanya la seva mare, Maria. El text evangèlic d'avui és la continuació del que vam escoltar la festa de la Immaculada. L'àngel anunciava a Maria la seva missió de ser la mare del Messies, el Fill de l'Altísim, i li assenyalava un signe: Elisabet, l'estèril, ja està de sis mesos.

L'escena evangèlica d'avui desborda d'entusiasme: el nen salta dins les entranyes d'Elisabet i ella proclama la benaurança de Maria, que respondrà entonant el càntic de lloança —que no apareix en el text litúrgic

de l'evangeli d'avui: «La meva ànima magnifica el Senyor que em salva, perquè ha mirat la petitesa de la seva serventa.»

Elisabet parla plena de l'Esperit Sant. Ella és la profetessa de Maria, la dona de la nova era. Elisabet ens desvela el misteri amagat en Maria: és beneïda entre les dones, perquè en el seu si porta el fruit beneït de tots els segles, el Messies d'Israel i el Salvador del món. Maria és la mare del Senyor, és a dir, de Déu, tal com era anomenat pels jueus. Si a l'Antic Testament, el poble, expectant, esperava la visita de Déu per alliberar-lo dels seus enemics i de les seves penes, Elisabet és feliç

de rebre la visita del Senyor en el si virginal de Maria. Com una nova arca de l'aliança, Maria transporta el qui és la paraula de Déu feta home en el seu si.

«Felicitat tu que has cregut!» La benaurança de la fe, de la qual Maria és la primícia. «Feliços els qui creuran sense haver vist» (Jn 20,29), proclamarà Jesús a Tomàs. Feliços també nosaltres preparats per acollir Jesucrist, el Messies d'Israel, el Salvador del món, el qui compleix l'expectació del poble, el qui omple d'alegria i d'entusiasme els cors afeixugats de la humanitat que creu i espera.

Jordi Latorre, SDB

LECTURES DE LA MISSA DIÀRIA

■ **Dilluns** (litúrgia hores: 4a setm.): 2Sa 7,1-5.8b-12.14a.16 / Sl 88 / Lc 1,67-79.

Comença el temps de Nadal

□ **Dimarts:** Vigília: Is 62,1-5 / Sl 88 / Ac 13,16-17.22-25 / Mt 1,1-25. Nit: Is 9,1-6 / Sl 95 / Tt 2,11-14 / Lc 2,1-14. Alba: Is 62,11-12 / Sl 96 / Tt 3,4-7 / Lc 2,15-20. Dia: Is 52,7-10 / Sl 97 / He 1,1-6 / Jn 1,1-18 ■ **dimecres:** Ac 6,8-10;7,54-59 / Sl 30 / Mt 10,17-22 □ **dijous:** 1Jn 1,1-4 / Sl 96 / Jn 20,2-8 ■ **divendres:** 1Jn 1,5-2,2 / Sl 123 / Mt 2,13-18 □ **dissabte:** 1Jn 2,3-11 / Sl 95 / Lc 2,22-35 □ **diumenge** vinent, la Sagrada Família (lit. hores: 1a setm.): Sir 3,2-6.12-14 / Sl 127 / Col 3,12-21 / Lc 2,41-52 (o bé: 1Sa 1,20-22.24-28 / Sl 83 / 1Jn 3,1-2.21-24 / Lc 2,41-52).

QUÈ ÉS LA PERSONA HUMANA

Les facultats de conèixer, estimar i actuar, i l'únic subjecte responsable i lliure (III)

Es tracta del reconeixement personal que Maria Magdalena fa de Jesús (*Jn* 20,11-18). Maria es gira i veu Jesús, però no el reconeix sinó que el confon amb l'hortolà que li diu: «Per què plores? Qui busques?» Maria es gira per segona vegada i Jesús la crida pel seu nom: «Maria». Simultàniament es dona en Jesús un alt nivell de coneixement i un alt nivell d'amor. Jesús gloriós coneix i estima Maria, i pronuncia amb afecte el seu nom. Hi ha un alt grau de comunicació, fruit de la presència personal mútua, que genera coneixement i amor.

En Maria Magdalena es donen els mateixos elements cognitius, afectius i d'acció que hem trobat en Jesús vers Maria. Són resposta a la iniciativa de Jesús. Coneixement (reconeixement), afecte, desig de comunicació que s'expressa en el fet que Maria Magdalena es prosterna davant Jesús i l'adora, tot intentant agafar-li els peus.

Jesús introdueix aquí un altre element de coneixement i d'amor: la fe. «Deixa'm», li diu Jesús. Perquè no es tracta de possessió sensorial, a base d'agafar amb les mans els peus de Jesús. Es tracta de creure. Es tracta de la comunicació plena que és fruit de la fe que confia i estima. L'acció

comunicativa duu així a la comunió entre Crist i Magdalena establerta per la fe, la confiança i l'amor.

Així Maria Magdalena coneix Jesús, l'estima i estableix comunió espiritual, la pròpia de la fe, amb ell. Tot es produeix en un procés simultani com l'acord de tres o de cinc notes en el piano. Segurament, Agustí i Tomàs l'entenen com un procés successiu en el qual la primera fase (conèixer) conté necessàriament la segona (estimar); i aquesta ha de contenir necessàriament l'acció comunicativa que duu a la comunió. Sant Tomàs admetrà en el coneixement per conaturalitat que en el procés de conèixer/estimar/actuar es doni amb primacia l'amor més que no pas el coneixement.

El Papa Benet diu, en la primera part del seu llibre sobre Jesús de Natzaret: «Tan sols demano a les lectores i els lectors aquella anticipació de simpatia sense la qual no hi ha cap comprensió». Cal simpatia perquè hi hagi comprensió. Sense previ afecte no pot haver-hi coneixement en la relació interpersonal. «Qui no estima no coneix Déu, perquè Déu és amor» (*1Jn* 4,8).

Dr. Josep M. Rovira Belloso
(*Déu fa créixer les persones*. Edicions Saragossa, Barcelona 2012)

EVANGELIZAR

La alegría de la casa

Una alumna de un Instituto de secundaria me entregó el testimonio siguiente:

—¡Bendita sea Cristina! Tiene 17 años, como yo. Y es madre de una hija, de dos. Al quedar embarazada, cuando más ayuda necesitaba, todos se pusieron en contra suya. ¡Un hijo a los 15 años! Ella luchó. Ató su vida a un pequeño ser. El padre, un adolescente, se desentendió en aquel momento. ¡Bendita sea esta madre que lloró durante el embarazo y después del parto y que estuvo casi sola en el bautizo de su hija! Ahora todos se han reconciliado y viven contentos y felices. La niña es preciosa, es “el centro y la alegría de la casa, un don de Dios”. Cristina me decía: “Busqué en Dios fuerza y seguridad, para mí y para la niña. Y así fue. Dios me ayudó en todo. Por ello he querido que mi hija *pronunciara*, antes que otro nombre, el santo nombre de Dios.”»

San Juan de Ávila, nuevo doctor de la Iglesia, enseña: «Decir un *¡bendito sea Dios!* en la adversidad, en el dolor, entre lágrimas... vale más que dar *mil acciones de gracias...* en momentos de prosperidad.»

R. Tagore, premio Nobel, decía: «Cada vez que nace un niño, quiere decir que Dios no ha perdido la confianza en el hombre.» ¡Es la Navidad!

J. M. Alimbau

SANTORAL

23. ✠ Diumenge IV d'Advent. Sant Joan de Kety (1390-1473), prev. de Cracòvia; sant Sèrvul el Paralític; santa Victòria, verge i màrtir.

24. Dilluns. Sant Delfí, bisbe; santa Adela, abadessa; santa Irmína, vg., princesa.

25. ✠ Dimarts. Nadal de Nostre Senyor Jesucrist, a Betlem de Judà. També: Mare de Déu de Betlem o del Pessebre; santa Anastàsia, màrtir (s. iv); santa Eugènia, vg. i mr.

26. Dimecres. Sant Esteve, diaca i primer màrtir (35) a Jerusalem; sant Dionís, papa (259-268)

i mr.; sant Zòsim, papa (grec, 417-418).

27. Dijous. Sant Joan, apòstol i evangelista, fill de Zebedeu, vident de Patmos, venerat a Efes (†100); sant Teodor, monjo; santa Nicaret, verge.

28. Divendres. Sants Innocents, mrs. a Betlem i rodalia; santa Dòmna, vg. i mr.; sant Abel, fill d'Adam i d'Eva.

29. Dissabte. Sant Tomàs Becket (1118-1170), bisbe de Canterbury i mr.; sant David (s. xi-x aC), rei de Judà i d'Israel, i profeta, conqueridor de Sió; sant Tròfim, bisbe.

El diálogo interpersonal

El diàlego interpersonal es la forma paradigmàtica de primer anuncio, que està prefigurada en los diálogos de Jesús de los que guardan recuerdo los relatos evangélicos: con la samaritana, con Nicodemo, con el joven rico. Es la forma más común y la que permite precisar los contornos de dicha iniciativa pastoral, por su carácter espontáneo y no organizado, lo cual no quiere decir que no sea planificado.

El formato simple y elemental del primer anuncio dirigido a un solo interlocutor permite describir con mucha simplicidad los elementos que encontraremos en las otras modalidades (aunque de forma más compleja). Por ejemplo, podemos destacar tres elementos por lo que respecta a los protagonistas: el evangelizador, que es la mediación visible y audible del Evangelio (enviado por la Iglesia); el Espíritu Santo, que unge al evangelizador, llama al corazón del interlocutor y mueve su corazón a creer —es el Espíritu Santo quien convence, no el evangelizador—; y el interlocutor, que se abre a la Buena Noticia y se deja convencer o no.

La forma del primer anuncio en un diàlego interpersonal implica obviamente que dicho diàlego se da en el contexto de una relación de amistad, de compañerismo o de familia que ha madurado durante años. Es un acto de amor, no de imposición, y presupone empatía entre ambos.

También permite presuponer que el que decide iniciar el diàlego previamente ha reflexionado, ha rezado, ha pedido la luz del Espíritu Santo para tomar dicha iniciativa. Todo ello supone un discernimiento sobre la oportunidad del primer anuncio. No se trata de ir por ahí soltando el *kerigma* al primero que se preste. Pero tampoco se trata de dejar pasar los años sin decir ni una palabra, y más cuando —quizá por pequeños detalles o circunstancias— vemos una buena disposición o interés en el interlocutor. Pero siempre será preciso un discernimiento previo sobre las condiciones del destinatario, su predisposición y la oportunidad de proponerle el anuncio de Jesús.

Xavier Morlans
(*El primer anuncio. El eslabón perdido*. Editorial PPC, Madrid 2009)

ENTREVISTA

▶ JOSEP M. BENÍTEZ

Ignasi i Llull

Amb motiu de la festivitat del beat Ramon Llull, la Facultat de Filosofia de Catalunya (URL) va organitzar, el propassat 28 de novembre, un acte acadèmic que va incloure la projecció del capítol sobre Llull del documental *Miquel Batllori, l'agudesa d'un savi*, produït per TV3 i dirigit per Francesc Llobet. La lliçó acadèmica va estar a càrrec del Dr. Josep M. Benítez Riera, SJ, professor emèrit de la Pontificia Universitat Gregoriana de Roma, en la qual va parlar de «L'ascendència de Ramon Llull en Ignasi de Loiola». El P. Benítez explica l'influx que hi va poder haver entre els ensenyaments de Ramon Llull i d'Ignasi de Loiola.

Vostè ha parlat sobre l'ascendència de Llull en Ignasi de Loiola. Què vol dir?

Podria dir que es veu clara en el «Principi i Fonament» que formula Ignasi com a preàmbul als seus Exercicis Espirituals. L'argumentació d'Ignasi l'havia explicat Llull al seu *Liber de mille proverbii* (1302, reescrit a Gènova el 1303).

Per tant, Ignasi de Loiola s'inspira en Llull...

Més encara: redacta amb les mateixes paraules i ordre sintàctic. Ja el P. De Guibert (1921-1925) va obrir l'estudi sobre autors que haurien influït en Ignasi. Va ser, però, el jesuïta català Josep M. March qui ho va provar el 1926, pel que fa al «Principi i Fonament». I el jesuïta mallorquí Josep Sabater, expert lul·lista, va insistir-hi l'any 1956.

Però Ignasi no cita Llull. Com entendre, doncs, aquesta còpia. És un plagí?

Cap plagí. Ni calia que el cités. En el context cultural de l'època no calia. Podem comprendre l'influx de Llull tenint present l'itinerari espiritual i experimental d'Ignasi des de la seva conversió a Loiola. Receptiu com una esponja, anava interioritzant —i anotant— tot ja des de Montserrat i Manresa, on va rebre el do d'una *exímia il·lustració*. Ja il·luminat, va seguir una contínua autoformació a Barcelona, a les universitats d'Alcalà, de Salamanca i a la Sorbona de París. Fins que a Roma va establir el text definitiu dels *Exercicis*, qualificat amb precisió lingüística pel P. Kolvenbach *prodotto letterario* (1997), presentat al papa Pau III, qui ja l'havia aprovat *vivae vocis oraculo* i ratificat amb el breu *Pastoralis Officii* el 1548. Els fruits espirituals dels grans il·luminats Llull i Loiola han estat extraordinaris.

Òscar Bardají i Martín

Reunió d'Arxiprestos

Els Arxiprestos de la Diòcesi, presidits per l'Arquebisbe d'Urgell es van reunir el 4 de desembre per tractar de manera monogràfica la Nova Evangelització, ajudats pels treballs que van realitzant les Delegacions diocesanes d'Ensenyament, Catequesi i Joventut, i amb unes ponències del seu treball diocesà a càrrec dels Delegats Mn. Josep Chisvert, Mn. Antoni Elvira i el Sr. Lluís Plana, respectivament.

La Nova Evangelització l'hem d'anar fent al nostre Bisbat des de les parròquies i la pastoral més ordinària, de cada dia, sense deixar de preveure i dur a terme accions pastorals més extraordinàries i puntuals. Per això es van valorar els brins de vida evangèlica nova que es detecten en els camps de la joventut, l'escola catòlica, la catequesi, les famílies i l'acció caritativa. En continuaran parlant els Arxiprestos en les seves properes reunions. També altres realitats diocesanes ocuparen la seva atenció, com el pelegrinatge diocesà a Roma possiblement del 8 al 10 d'abril, la trobada de les famílies el 29 de desembre, i la Jornada/Assemblea diocesana el 15 de juny.

«Segueix el Full Dominical d'allà on vulguis amb el teu telèfon mòbil»

75 aniversari del pas de Sant Josepmaria Escrivà de Balaguer per Andorra

Prop d'un miler de persones van participar el dissabte 1 de desembre als actes de celebració d'aquest 75è aniversari, que van tenir lloc a Sant Julià de Lòria i Andorra la Vella. Invitat per l'Arquebisbe d'Urgell i Copríncep d'Andorra, Mons. Joan-Enric Vives, participà en els actes l'Excm. i Rvdm. Prelat de l'Opus Dei, Mons. Javier Echevarría.

La parròquia de Sant Julià de Lòria al Principat d'Andorra s'emplenà per participar a la benedicció d'una imatge, obra de l'escultora Rebeca Muñoz. El sant, es troba en actitud de pregària, amb els ulls fixos en el Santíssim Sagrament situat a l'antic retaule de l'església, que fou el primer sagrari on Sant Josepmaria pogué resar en arribar a Andorra l'any 1937 fugint de la persecució religiosa.

La Cònsol Major de Sant Julià de Lòria, Montserrat Gil, assenyalà que: «75 anys després, els lauredians tenim un sentiment especial envers la figura de Sant Josepmaria Escrivà de Balaguer i envers tots els fugitius que salvaren la vida passant per la nostra terra». I afegí: «l'escultura de bronze massís en deixarà constància aquí a l'església de la nostra parròquia i, al mateix temps, mantindrà viva la seva memòria».

Mons. Vives destacà la significació que el bisbat d'Urgell va tenir com «instrument, senzill però necessari» per acollir Sant Josepmaria en aquell camí. «Sigui benvingut, Mons. Javier Echevarría, a aquesta que és avui la seva casa, la seva parròquia, com ho fou fa 75 anys per a Sant Josepmaria», va afirmar dirigint-se al Prelat de l'Opus Dei. Mons. Javier Echevarría, agraint-li la invitació es va mostrar commogut i recordà que Sant Josepmaria va passar per la terra d'Andorra agraint i aprenent: «Sant Josepmaria se sentia germà de tota la humanitat, també dels qui veladament o clarament deien que no l'estimaven. Per això us demano que tractant el Crist tingueu tots l'ànima oberta a una fraternitat que us uneixi a totes les persones. I sabeu com podem viure aquesta caritat? Vivint els sagraments», afegí.

En finalitzar la cerimònia de benedicció, les Autoritats foren rebudes a la Casa de la Vall, seu del Parlament andorrà, pel M.I. Sr. Vicenç Mateu, Síndic General de les Valls d'Andorra.

A la tarda, al Centre de Congressos d'Andorra la Vella, tingué lloc la sisena edició de la Jornada de Camins de Llibertat a través dels Pirineus, organitzada anualment per l'Associació d'Amics del Camí de Pallerols de Rialb a Andorra. Sota el títol «El pas de Sant Josepmaria per Andorra, l'any 1937», la trobada, amb la presència del Prelat, Mons. Vives i la Cònsol Major d'Andorra la Vella, comptà amb la visualització de testimonis orals sobre el fundador de l'Opus Dei i el pas dels Pirineus, on hi parlaven: Mn. Lluís Pujol, antic rector d'Andorra la Vella; Mn. Joan Porta, antic rector de Pallerols de Rialb i Juan Jiménez Vargas, un expedicionari de l'any 1937.

Visita del Consell d'Europa al Palau Episcopal

Mons. Joan-Enric Vives va rebre al Palau Episcopal els parlamentaris de la Comissió Permanent del Consell d'Europa el passat 30 de novembre, després de la celebració al Principat d'Andorra de l'assemblea parlamentària els dies 29 i 30.

El Copríncep, acompanyat del Síndic General de les Valls, Vicenç Mateu, i del Vicepresident de l'Assemblea, João Bosco Mota Amaral, va saludar un per un tots els parlamentaris. En l'acte, el Vicepresident va prendre la paraula per elogiar els importants avenços que ha experimentat el Principat d'Andorra en els darrers anys i expressar els seus millors desitjos per a l'esdevenidor del país.

A continuació, Mons. Vives s'adreçà als parlamentaris i els manifestà, en nom propi i del Copríncep Francès, el reconeixement a la tasca que realitza el Consell d'Europa en la protecció dels drets i llibertats fonamentals dels ciutadans dels països membres, i va recordar l'impuls i el suport que el Consell d'Europa va donar al procés constituent andorrà al principi de la dècada dels 90 del segle xx.

L'Arquebisbe i Copríncep va finalitzar el seu parlament fent referència al Tractat de Londres del 5 de maig de 1949, la carta fundacional del Consell, per expressar la convicció que els valors morals, humanístics i espirituals que s'establien en aquell tractat i que el Consell ha mantingut des d'aleshores ens seran avui indispensables per superar l'actual situació de crisi econòmica i moral que viuen els països d'Europa.

Recepció i parlament de Mons. Vives al Palau Episcopal

TEMPS DE NADAL

Naixement de Jesús

«No havien trobat cap lloc on hostatjar-se». La meditació en la fe d'aquestes paraules ha trobat en aquesta afirmació un paral·lisme interior amb la paraula, de gran profunditat, del Pròleg de Sant Joan: «Ha vingut a casa seva, i els seus no l'han acollit». No hi ha lloc per al Salvador del món, per a aquell pel qual Déu va crear totes les coses (cf. Col 1,16). «Les guineus tenen caus, i els ocells, nius, però el Fill de l'home no té on reposar el cap» (Mt 8,20). El qui va ser crucificat fora de les portes de la ciutat (cf. Hb 13,12) va néixer també fora de les seves muralles.

«Això ha de fer-nos pensar i remetre'ns al canvi de valors que es produeix amb la figura de Jesucrist, amb el seu missatge. Ja des del seu naixement, ell no pertany a aquell ambient que segons el món és important i poderós. I, no obstant això, precisament aquest home irrellevant i sense poder es revela com el realment Poderós, com aquell de qui tot depèn. Així doncs, ser cristià implica sortir de l'àmbit d'allò que pensen i volen tots, dels criteris dominants, per entrar a la llum de la veritat sobre el nostre ésser i, amb aquesta llum, arribar a la via justa.

Nativitat, Benedetto Ghirlandaio, 1490

«Maria va posar el seu fill acabat de néixer en un pessebre (cf. Lc 2,7). Maria embolcallà el Nen amb bolquers. Podem imaginar-nos amb quant d'amor esperava Maria la seva hora i preparava el naixement del seu fill. La tradició de les ico-

nes, basant-se en la teologia des Pares, ha interpretat també teològicament el pessebre i els bolquers. El nen embolcallat amb bolquers apareix com una referència anticipada a l'hora de la seva mort: és des del principi l'Immolat. Per això el pessebre es representava com una espècie d'altar.

«Sant Agustí ha interpretat el significat del pessebre amb un raonament que en el primer moment sembla quasi impertinent, però que, examinat amb més atenció, conté una profunda veritat. El pessebre és on els animals troben el seu aliment. No obstant això, ara jeu en el pessebre qui s'ha identificat a si mateix com el vertader pa baixat del cel, com el vertader aliment que l'home necessita per ser persona humana. És l'aliment que dóna a l'home la vertadera vida, la vida eterna. El pessebre es converteix d'aquesta manera en una referència a la taula de Déu, a la qual l'home està convidat per rebre el pa de Déu. En la pobresa del naixement de Jesús es perfila la gran realitat en la qual es compleix de manera misteriosa la redempció dels homes.»

Benet XVI
«La infància de Jesús», cap. III